

o, da je res rabilo tisto jamo pri Šoli lanske eto kot apneno jamo. Jama je bila tam že po-
reje in ker je bila ravno prazna in jo je po-
sojilnica nujno potrebovala, je načelnik na-
prosil gospoda šolskega upravitelja, če sme
posojilnica za par mesecev spraviti nekaj apna
y dotično jamo. Za uslugo je obljubil, da bode
posojilnica dala jamo na svoje stroške zasuti.
Ko je posojilnica apno porabila in hotela jamo
jasuti, se je načelniku reklo, da se bo jama
opet rabila za apno za šolo. Valed tega je ja-
na ostala nezasuta. — Načelnstvo Raiffisenove
posojilnice v St. Lju pri Velenju.

Vojnik. V nedeljo, dne 6. t. m., smo položili
y hladni grob daleč okrog znanega in zelo pri-
jubljenega Alojzija Filaa, posestnika na Kob-
eku, rojenega dne 1. junija 1889. V torek, na
ovega leta dan, je bil še pri rani sv. maši,
kjer je svojim znanecem in prijateljem podal
rloko z željo srečnega in veselega novega
eta. Takrat pač nikdo ni mislil, da se bo čez
kratkih pet dni zgrnila nanj že blagoslovljena
jemlja našega mirodvora in da se je takrat
d nas tudi poslavljal. Nobeno oko izvanredno
rellike množice ljudstva ni ostalo nesolžno še
lasti ob prekrasnem govoru preč. gospoda de-
tana, katerega je imel ob prerano odprtem
grobu pokojnika, kjer se je spominjal njego-
ih vrlin v zasebnem kakor tudi v javnem živ-
ljenju, ter nas končno potolažil z besedami:
»Ne žalujte kakor tisti, kateri ne upajo na zo-
patno svidenje! Počivaj v miru ljubi in nez-
ozabni Lojze!

Sv. Jurij ob južni žel. V nedeljo, dne 30. de-
jembra 1928 smo spremljali k večnemu po-
tiku najstarejšega človeka naše obširne žup-
nije Vida Brglez, užitarja iz Pešnice, ki je do-
kakal izredno visoko starost 99 let. Vzgojil je
jina duhovnika, ki pa je kmalu podlegel vsled
neozdravljive jetike. — Oklicanih je bilo v mi-
šulem letu v naši župniji 54 parov, poročenih
pa je bilo 34 parov. Rojenih je bilo 108 in umr-
o jih je 59.

Šmarje pri Jelšah. Z novim letom je pri do-
mači župnijski cerkvi nastopil službo cerkov-
nika Jožef Novak. On je sin cerkovnika in po-
sestnika podružnice sv. Roka. Z mladostnim
javdušenjem se je oprijel dela. Kot člani kat.
organizacij, katerih ud je tudi Jože, mu žel-
mo obilo sreče! — Igra »Bele vrtnice«, katero
je priredil orlovski odsek v nedeljo, dne 6. t.
m., je sijajno izpadla. Dvorana Katliškega do-
ma je bila do zadnjega kotička napolnjena.
— Mladina, le tako naprej! Ne strašite se na-
sprotnikov, ne njih podlega obrekovanja. Le-
pa in čista naj ostane Vaša cesta, po kateri
itopate s svojim mladostnim korakom. In ti

dobra šmarska mladina boš s svojim pošte-
nim in energičnim delom izvojevala častno
zmago svojim čistim in jasnim idealom, ka-
tere s toliko vnemo in neustrašenostjo zasto-
paš. Želimo v kratkem zopet kaj snakega. —
»Šmarčan iz tujine«, oglasi se še kaj! Tvoji
Orli Te pozdravljajo z: Bog Te živi!

Veliki Kamen. Umril je tukajšnji veleposest-
nik, gostilničar in dolgoletni šupan Ivan Šer-
bec. Pogreb se je vrtil ob ogromni udeležbi v
torek, dne 15. januarja. Blagemu pokojniku
bodi ohranjen časten spomin, žalujoči rodbini
naše sožalje!

„Slovenci v desetletju 1918 — 1928“.

Po naročilu gospoda univerzitetnega
profesorja dr. Lukmana opozarjam vsa
naša prosvetna društva na ta zbornik
znanstvenih razprav, ki ga je pod gor-
njim naslovom izdala pred kratkim
Leonova družba v Ljubljani v proslavo
desetletnice obstoja naše države. Zbor-
nik predstavlja bilanco, prikaz našega
javnega življenja v zadnjih desetih le-
tih na kulturnem, gospodarskem in po-
litičnem polju. Knjiga obsega 33 stro-
kovnih razprav iz vseh panog našega
javnega življenja, o Slovencih izven na-
še države, zgodovino prevrata, o ustavi
(sedaj je sicer razveljavljena) naše dr-
žave, o naših oblastih, o političnih stran-
kah, o združništvu, o našem gospodar-
stvu, o naši književnosti, umetnosti, o
šolstvu, časopisju, glasbi, gledališču i.
t. d., sama vprašanja, katerih poznanje
spada k splošni izobrazbi. Zbornik nudi
torej našim prosvetnim društvom ogro-
mno zakladnico, iz katere naj bi preda-
vateļji zajemali snov za svoja predava-
nja. Pa tudi posamezniki bodo posamez-
nim člankom lahko z razumevanjem
sledili, ako jih sami preberejo. Tiskana
je knjiga v obliki velikega formata, stan-
e pa zaenkrat nevezana 180 D, v plat-
no vezana 200 Din, ako se naroči pri za-

ložnici (Leonova družba, Jugoslovanska
tiskarna, Ljubljana) do dne 10. marca.
Po tem terminu se bo cena zvišala. Cen-
na za knjigo, ki obsega 776 strani, ni-
kakor ni visoka. Plačuje se lahko tudi
v treh obrokih. Društvene knjižnice bo-
do ta zbornik težko pogrešale. Pa tudi
posameznikom ga priporočam! Knjiga
nas častno predstavlja sosednim nara-
dom. Na taka dela smo Slovenci lahko
ponosni. — M. M.

ZA RAZVEDRILO

Obljuba. Gospod župnik opozori ne-
kega delavca, rekoč: »Slišal sem, da vi
s svojo ženo skrajno grobo ravnate! To
je prav grdo, to je greh. Ali mi obljubi-
te, da si tega nikdar več ne predrzne-
te?« — Mož: »Obljubim, gospod župnik,
obljubim! Pa kdo neki vam je to pove-
dal?« — Župnik: »Vaša žena sama.« —
Mož: »Čakaj, prideš mi v pest!«

Katehet: »No ti zaspani Tonč, povej
mi, koliko časa sta bila Adam in Eva v
raju srečna in zadovoljna?« — Tonč se
je odrezal: »Dokler niso dozorela jabol-
ka!«

Franček pijanček je slišal v cerkvi,
kaj vse se mora mladina učiti iz Svete-
ga pisma za velikonočno izpraševanje.
Srečal je gospoda župnika in se pohvalil,
da zna tudi on Sveto pismo. Gospod
župnik ga je vprašal: »Franček, kaj so
delali Izraelci, ko so prišli iz Rdečega
morja?« — Franček: »To je lahko vpra-
šanje in še lažji odgovor: Sušili so se!«

Na trgu. Gospa stopi k ženi z gobami
in ji reče: »Kupila bi gobe, toda ne za-
nesem se prav, da ne bi imeli vmes tudi
strupenih!« — Prodajalka: »Nikar se
bati, gospa! Pretekli teden sem jih sku-
hala svojemu možu, samo dva dni je le-
žal, potem pa je bilo boljše.«

Vesela vest. Hčerka: »Mama, omožim
se!« — Mati vžhičena: »Beži no, pazi, ne
prenagli se!« — Hčerka: »O nikakor, ne

Dr. O. I.:

Črni križ pri Hrastovcu.

Zgodovinska povest.

Vest o nenadni smrti graščakinje se je raz-
nesla kmalu po celi okolici. Ljudje niso pozabili,
kako je nastopala proti Agati, glede katere so
bili prepričani vsi, da je bila nedolžna. Zato so
nastale kmalu različne govorice, ki so se pa uje-
male vse v tem, da je prišla Agata iz onega sveta,
da kliče graščakinjo na odgovor.

Pravica se je izkazala, rekli so podložniki,
krivica le kratko traja in se kaznuje sama na
sebi.

Ivan Friderik Herberstein je postal po smrti
svoje matere neomejen lastnik hrastovške gra-
ščine in po tedanjih določilih tudi gradiča Štra-
lek. Valed žalostne usode njegove Agate in ne-
nadne, zagonetne smrti njegove matere mu ni
bilo več obstanka v Hrastovcu. Bival je itak od
tega časa, ko je govoril zadnjikrat z materjo, v
Zgornjem Hrastovcu, ker v Hrastovcu samem ga
je spominjalo vse na trpljenje, ki ga je prestala
Agata.

Tudi župnika Morenusa ni bilo več v Šent

35

Lenartu. In krivi so bili njegovi podložniki, ki so
ravnali na povelje graščakinje. Pisal je pismo
admontskemu opatu Janezu, da naj vpostavi zo-
pet župnika Morenusa za župnika v Šent Lenartu,
a prošnji se ni ugodilo. In vendar je Morenus
ravno zaradi njega trpel preganjanje.

Dogovoril se je z bratrancom Gunterjem baro-
nom Herberstein zaradi prevzetja graščine ter
vseh posestev v tem okraju.

Bil je lep pomladanski dan. Nebo je bilo
jasno in solnce je prijetno ogrevalo naravo, ki se
je odela z zelenim plaščem, okrašenim s pestrimi
cvetkami. V zelenem bukovju nad Hrastovcem
je udarjala kukavica svoj veseli »kuku!«, da je
odmevalo daleč po temnem smrekovem gozdu,
ki se razprostira po senčnati vdolbini. In drobni
ptički, kako so žvrgoleli po temnem logu, eden
je hotel prekositi drugega, da se ti je moralo
srce širiti od te miline, ki ti jo je nudil ta pomla-
danski dan.

Po dvorišču so letali uslužbenci sem ter tja,
vsi so bili resni, ni bilo slišati nobenega govori-
čenja in smeha. Neka žalost je navdajala vse.

A v gradu Hrastovec ta dan niso nič čutili od
lepote, ki jo je kazala narava.

Zdajci se pokaže na stopnicah Ivan Friderik

NA POLJANI — najboljša Meškova povest je
zopet na razpologo. Vsakdo
naj jo še lo tino prebere i Slane Din 25, vezana Din 38. Naroča
se v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.